

Sygn. akt V Cz 327/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2014 r

Sąd Okręgowy w R., (...)

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Moskwa (spr.)

SSO Barbara Chłędowska

SSO Iwona Szczypiór

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2014 r w R.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. T. (1), J. T. (2)

z udziałem I. K., U. K., A. G. (1), Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta R., A. B., J. B., M. Z. (1), M. Z. (2), A. G. (2), Gminy M. R.

o zasiedzenie

na skutek zażalenia uczestnika Gminy M.R.na postanowienie zawarte w pkt II postanowienia Sądu Rejonowego w R.z dnia 12 listopada 2013r, sygn. akt: I Ns 1003/13

I. oddala zażalenie,

II. oddala wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

W dniu 12 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w R. oddalił wniosek J. T. (1) i J. T. (2) o zasiedzenie (pkt I), orzekł, iż każdy uczestnik ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie (pkt II) oraz nakazał ściągnąć od wnioskodawców na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w R. kwotę 745 zł tytułem uzupełnienia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu odnosząc się do orzeczenia o kosztach postępowania podniósł, iż orzeczenie zawarte w pkt II postanowienia znajduje oparcie w art. 520 § 1 kpc.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt II powyższego postanowienia zostało zaskarżone przez uczestnika Gminę M. R. zażaleniem, w którym zarzucając naruszenie przez Sąd I Instancji art. 520 § 1 kpc przez błędne jego zastosowanie oraz art. 520 § 2 i 3 kpc przez jego niezastosowanie pomimo, że interesy wnioskodawców i Gminy M. R. były ze sobą w sposób oczywisty sprzeczne, wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez zasądzenie od wnioskodawców na jego rzecz kwoty 3200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w sprawie oraz zasądzenie od wnioskodawców kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, iż Sąd I Instancji orzekł o kosztach postępowania z naruszeniem art. 520 § 1 kpc, albowiem wobec niewątplivej sprzeczności interesów wnioskodawców i Gminy, obciążenie ich kosztami postępowania znajduje podstawę prawną w art. 520 § 2 i 3 kpc.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawcy wnieśli o jego oddalenie i nieobciążanie ich kosztami postępowania zażaleniowego oraz zasądzenie od uczestnika na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zasady orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego zostały uregulowane w art. 520 kpc, który w § 1 stanowi, że każdy uczestnik postępowania nieprocesowego ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. W § 2 jak i w 3 tego przepisu kpc zostały przewidziane ograniczenia powyższej reguły tj, gdy uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników. Z kolei, gdy interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumienne lub oczywiście niewłaściwie.

Przepis art. 520 § 2 i 3 kpc nie jest jednak przepisem samowystarczalnym. Konieczne stają się w szczególnych sytuacjach, które nie podpadają pod dyspozycję art. 520 kpc zastosowanie odpowiednio art. 102 kpc (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012r., Lex 1170229, II Cz 170/11 i z dnia 19 lutego 1973 r., II CZ 29/73, OSNCP 1973, Nr 12, poz. 223). Wskazany przepis art. 102 kpc pozwala na wzięcie pod uwagę okoliczności związanych z samym przebiegiem postępowania jak również dotyczących stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., IV CZ 61/13, oraz z dnia 23 maja 2013 r., I CZ 161/12).

Ujawniona w toku postępowania sytuacja majątkowa wnioskodawców, wskazuje, że w zestawieniu z kosztami utrzymania ich niewysokie dochody, nie wystarczyłyby na pokrycie przez nich kosztów postępowania strony przeciwnej. Jednocześnie zauważyć należy, że poprzez wydanie pierwszego korzystnego dla wnioskodawców orzeczenia (następnie uchylonego do ponownego rozpoznania) mogli oni działać w subiektywnym przekonaniu, że ich wniosek jest uzasadniony. Nie bez znaczenia jest również fakt, że pozostali uczestnicy nie domagali się od wnioskodawców zwrotu kosztów postępowania.

Powyższe okoliczności zdaniem Sądu Okręgowego dają podstawę do oceny, że istnieją po stronie wnioskodawców szczególne okoliczności, które uzasadniają nie obciążanie ich kosztami poniesionymi przez uczestnika Gminę M. R..

Z tych względów na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 1 i 2 kpc orzeczono jak w pkt I sentencji, oddalając zażalenie uczestnika,

Jednocześnie Sąd Okręgowy zauważa, że niezasadnie Sąd Rejonowy oznaczył podstawę zaskarżonego orzeczenia, powołując się na art. 520 § 1 kpc, oraz niewłaściwie zrehabilitował to orzeczenie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 1999 r., III CKN 497/98. OSN 2000/6/116, wyrok Sądu Okręgowego w R. z dnia 21 lutego 2007r., I Ca 600/06- niepubl.)

Uwzględnienie w postępowaniu nieprocesowym wobec wnioskodawcy wyrażonej w przepisie art. 102 kpc zasady słuszności jest w istocie odstępstwem od reguły wynikającej z przepisu art. 520 § 1 kpc, a zatem wniosek uczestnika o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania winien być oddalony. Brak podstaw, aby sentencja orzeczenia w takiej sytuacji była powtórzeniem brzmienia zasady z art. 520 § 1 kpc.

Nie zachodzi jednak potrzeba zmiany redakcyjnej zaskarżonego orzeczenia w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie to prowadzi do realizacji trafnego stanowiska, że zasadnym jest nie obciążenie wnioskodawców kosztami postępowania poniesionymi przez Gminę M. R..

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono również według art. 102 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc, uznając, że skarżący uczestnik znalazł się w szczególnej sytuacji wywołanej faktem nieprecyzyjnego oznaczenia przez Sąd Rejonowy podstawy prawnej rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, jak również w związku z faktem, że orzeczenie to dotyczyło strony także oczekującej zastosowania wobec niej zasady słuszności z art. 102 kpc.